

tes, behalve in de zaal van Fred, is nu wel te zien dat de Belgische schilder Nick Andrews (°1972) de voorbije twee jaar maakte. Roger Fry schreef over Rubens dat die, door het gebruik van verschillende waarden van één kleur, als geen ander taferelen (bijvoorbeeld de 'Aanbidding der wijzen' van het KMSK in

beide benaderingen als een God. Snel en virtuoos roept hij volume en verschillende diepten op door het naast elkaar zetten van kleurvlekken. Zonder aarzeling zet hij de belichte zijde van een gezicht in één kleur op en de beschaduwde zijde in een andere kleur. We zien een kop in de ruimte. (En

komen dat het dichtslibt. Daarom is hij de laatste tijd gaan schilderen op zuigend baalkatoen met acrylverf die hij mengt met caseïne. Daardoor kan hij de eerste lagen aanbrengen op een heel dunne, aquarelachtige manier, waardoor

Montagne de Miel, 11 september 2015

Nick Andrews, 'Divine Desires' tot 8 november in De Zwarte Panter, Hoogstraat 70, Antwerpen. Open do-zo van 13u30-18 u. www.dezwartepanter.com

DOCU-PRESS 5: Katja Mater in Frans Masereel Centrum Kasterlee

DE REGISTRATIE VAN EEN PROCES

Vraag Katja Mater hoe ze haar werk zou omschrijven en ze vertelt dat ze eigenlijk altijd bezig is met de optische media fotografie en film. Vreemd dus dat ze inging op de uitnodiging van DOCU-PRESS in het Frans Masereel Centrum, een plek die in de eerste plaats focust op grafisch werk? Toch niet zo, blijkt als we haar spreken en ze over het project in Kasterlee vertelt.

Anne-Marie POELS

In haar foto's en films probeert Katja Mater (°1979, Hoorn) met de camera de ruimte vast te leggen die je niet kan waarnemen met het blote

oog, een andere realiteit die je niet kan zien maar die er wel is. De registratie van tijd, of beter dat van een proces, speelt daarbij een grote rol. In haar 'Density drawings' legt ze bijvoorbeeld meerdere momenten vast uit het ontstaan van monochrome tekeningen, en dit op één negatief. De werken bestaan uit de combinatie van zowel de monochrome tekening als de C-print van de foto waarin het hele proces vervat zit. Eenzelfde gelaagdheid is ook binnen de grafiek terug te vinden. Katja Mater: "Wat ik met fotografie doe is niet echt het vastleggen van een moment, maar het opbouwen van het beeld in de camera, over een tijdspanne, door het gebruik van multiple exposure. En dat is ook iets wat je doet in grafiek: je bouwt een beeld, het zijn vaak lagen van informatie. Dat is denk ik de verbintenis die er was tussen mij en grafische media."

REDUCTIE

Tijdens haar residentie maakte Mater vooral gebruik van de 'reductie-techniek', in houtsnedes en in lithografie. Mater: "Voor de reductie-houtsnedes begin je met een volle plaat waaruit je iets wegsnijdt, om het vervolgens af te drukken. Daarna snij je weer iets weg en druk je het

nog een keer af. Het is een herhaling van stappen waarbij uiteindelijk het object zelf, de houten plaat, verdwijnt. Het hele proces is een belangrijk deel van het maken van het werk. Dat is iets wat ik in mijn gewone werk ook gebruik en het was interessant om dat nu eens op een heel andere manier aan te pakken. Met de lithografie werkte het hetzelfde maar andersom. Daar begon ik met een heel vol beeld en ben ik daar steeds meer van gaan wegnemen." Mater toont verschillende proefjes die ze maakte, maar onder andere ook een reeks waarin ze de verschillende fases van het drukken van houtsnedes terug samenbracht, een methode die ze ook in haar fotografisch werk toepast en die ze 'Tiled' noemt. Mater: "Twaalf verschillende stappen in de reductie-houtsnede heb ik steeds op vier verschillende vellen gedrukt. Per vier vormen die samen een nieuw beeld – het principe van de compositie primeert hier. Het gaat bij dit werk om het opsplitsen van tijd en het terug samenbrengen ervan."

De verschillende composities zijn samengebracht op één verdieping van de heel specifieke, ronde toonruimte van het Frans Masereelcentrum: "Je raakt daar steeds de weg kwijt. Zelfs als je er twee maanden werkt wordt het niet beter, je bent nog steeds je oriëntatie kwijt. Dat 'Tiled'-werk leent zich daar wel goed voor, het versterkt die verwarring, je denkt 'ik heb dat al gezien', maar het is toch anders."

FROTTAGES

Ze had, vertelt ze, zich erop voorbereid dat het beeld bij het drukken plat zou zijn, maar vond het confronterend hoe plat: "Er zit heel weinig ruimte tussen, het is echt een soort vacuüm – het was nog platter dan ik had gedacht. Ik fotografeer heel vaak platte dingen en vaak gaat mijn werk over de spanning tussen 2D en 3D, maar zelfs op het moment dat je een plat vlak fotografeert heb je de afstand van het vlak tot de lens en van de lens tot de film. Dat is al zoveel, vergeleken met dingen die je plat op elkaar legt en waar je dan nog eens een keer alle lucht tussenuit duwt." Ook het trage tempo van het drukproces viel Mater op. "Ik werk vrij traag, het gaat meer over het opbouwen van een werk dan over het schieten van een werk. Maar toen ik net begon in Kasterlee, vond ik het heel traag. Dat had ik niet verwacht: drukken is super arbeidsintensief en het tempo ligt heel laag. Alles gaat vervolgens over tijd, de tijd die het kost om dingen te maken..." En dus begon ze in de bossen in de onmiddellijke omgeving frottages te maken die ze eveneens toont: "Ze hebben een verbintenis met het

drukken en ook met de fotografie, de onmiddellijke afdruk van iets, maar op een totaal andere manier. En het tekenen zit erin, wat in al mijn werk en ook in mijn drukken heel erg zat. Het was een soort vingeroefening om af en toe nog wat snelheid vast te pakken." De tentoonstelling start op de benedenverdieping met de diaprojecties van de verschillende fases die Mater doormaakt als ze aan haar werk bezig is. "De dia's zijn allemaal proces-beelden van de laatste vier jaar en geven een introductie van de dingen, het onderzoeken van processen in mijn werk. Ik leg dat vast. Het gaat om tussenstappen die ik niet beschouw als werk maar als uitprobeerders om te zien hoe iets functioneert." Ook DOCU-PRESS zelf beschouwt ze meer als het tonen van een proces dan als een tentoonstelling van af werk. "Dat vond ik interessant, omdat ik in mijn werk erg geïnteresseerd bent in processen en om te zien waar een proces eindigt en waar een werk begint. Dat is volgens mij een soort flexibele lijn. Iets kan beginnen als een try-out en eindigen in een werk."

DOCU-PRESS 5: Katja Mater tot 1 november in Frans Masereel Centrum, Masereeldijk 5, Kasterlee. Open ma-vr van 10-17 u. fransmasereelcentrum.be

(vervolg van pagina 9)

zit'. Wat natuurlijk onmogelijk is, maar toch." "Tekenen is een heel direct medium. Je wil toch elke keer opnieuw die ene tekening maken die alle andere tekeningen overbodig maakt."

Zoals Samuel Beckett schrijft: "Try again. Fail again. Fail better."

Van de Velde: "Ja, inderdaad. Het is maar door te blijven oefenen en te blijven doen dat je beetje bij beetje beter wordt en dan nog blijven er altijd fouten in zitten. Maar da's net goed."

Is dat het plezier van kunst: dat het niet af geraakt? Dat je nooit arriveert?

Van de Velde: "Ja, dat denk ik wel. Je wil dat het verder en verder gaat. Je wil dat het één groot verhaal wordt. Je wil een oeuvre met zoveel mogelijk aspecten en verscheidenheid. De laatste tekening stuwt altijd de volgende vooruit. Ik voel echt die onweerstaanbare drang om steeds verder te gaan, om mijn werk uit te breiden. Een universum dat uitdijt."

Rinus Van de Velde 'Where clouds become sculptures and a dog talks philosophy', nog tot 10 oktober in Tim van Laere Gallery, Verlatastraat 23-25, Antwerpen. Open di-za, 13-18 u. www.timvanlaeregallery.com

Katja Mater, installatie view van 'Tiled' op de 2e verdieping Frans Masereel Centrum, 2015, tiled layered reduction woodcut